V. Forum katechetów

Grzegorz Księżak

Klasa VII-VIII szkoły podstawowej

Święty Józef – opiekun Jezusa

Cel ogólny
Zapoznanie z fragmentami tekstów ewangelicznych dotyczących osoby i postawy Świętego Józefa.
Ukazanie św. Józefa jako oddanego męża Maryi, troskliwego opiekuna Jezusa, odpowiedzialnego ojca rodziny.

Cele szczegółowe
Uczeń:
Wiedza
– poznaje biblijną historię św. Józefa,
– wie, że obecny rok jest poświęcony św. Józefowi,
Umiejętności
– wyjaśnia, kim był św. Józef,
– charakteryzuje postać św. Józefa,
– wymienia cechy Opiekuna Świętej Rodziny,
– wymienia postawy, którymi charakteryzuje się dobry ojciec,
– wskazuje, że św. Józef jest wzorowym opiekunem Jezusa,
– podaje, kiedy w liturgii czcimy św. Józefa,
Postawy
– wyraża postawę czci i szacunku dla św. Józefa.

Metody
Pogadanka, metoda skojarzeń, analiza tekstu biblijnego, praca w grupach, ekspozycja, autorefleksja, śpiew.

Środki dydaktyczne
Pismo Święte, obraz św. Józefa lub slajd, teksty do pracy w grupach, slajdy lub plansze z tekstami, nagranie pieśni.

MODLITWA
„Ojcze nasz”.

WPROWADZENIE
Stawiamy uczniom pytanie:
Jaką rolę pełni ojciec w rodzinie?

OJCIEC

…… …… ……..

Pan Jezus przychodząc na świat w rodzinie, doświadczył ojcowskiej troski ze strony świętego Józefa. Jego ziemski opiekun w doskonały sposób sprostał wszystkim zadaniom, jakie spoczywają na ojcu i opiekunie rodziny. Pomimo, że św. Józef w Ewangelii nie wypowiada

żadnego słowa, to jednak po opisanych gestach i czynach, możemy dokonać charakterystyki jego osobowości. Analizując teksty Pisma Świętego z łatwością sporządzimy „Curriculum vitae" św. Józefa.

Św. Józef – Oblubieniec Najświętszej Maryi Panny i opiekun Jezusa. Wywodził się z królewskiego rodu Dawida.

Informujemy uczniów o trwającym roku, który w sposób szczególny poświęcony jest św. Józefowi

8 grudnia 2020 r. papież Franciszek ogłosił specjalny „Rok św. Józefa" z okazji 150. rocznicy ustanowienia Opiekuna Jezusa Patronem Kościoła powszechnego, który zakończy się 8 grudnia 2021 r.

Eksponujemy obraz św. Józefa (slajd).

ROZWINIĘCIE
Na podstawie fragmentów Ewangelii odtworzymy życiorys św. Józefa, który łączy się z życiem Jezusa.

Dzielimy uczniów na 9 grup, przydzielając teksty Ewangelii. Każda grupa odpowiada na pytanie: – Jakie wydarzenie opisuje ewangelista?

Grupa I – Mt 1, 20
Grupa II – Mt 1,18a
Grupa III – Łk 2,1-7
Grupa IV – Mt 1,21
Grupa V – Łk 2,22
Grupa VI – Mt 2,13-15
Grupa VII – Łk 2,19-23
Grupa VIII – Łk 2,41-45
Grupa IX – Łk 2,51-52

Przygotowujemy tabelaryczne zestawienie wydarzeń

1. Mt 1,20a – rodowód,
2. Mt 1,18a – zaślubiny,
3. Łk 2,1-7 – spis ludności i narodziny Jezusa,
4. Mt 1,21 – nadanie imienia,
5. Łk 2,22 – ofiarowanie w świątyni,
6. Mt 2,13-15 – ucieczka do Egiptu,
7. Łk 2,19-23 – powrót do Nazaretu,
8. Łk 2,41-45 – 12-letni Jezus w świątyni,
9. Łk 2,51-52 – życie w Nazarecie.

Analizując powyższe teksty Pisma Świętego, poznaliśmy wydarzenia z życia św. Józefa. Na ich podstawie możemy określić, jakim był człowiekiem, mężem i opiekunem Zbawiciela. Nasze informacje o Józefie pogłębimy czytając kolejne fragmenty Ewangelii.

Dzielimy uczniów na 3 grupy.

Grupa I
Mt 1,18-25

„Z narodzeniem Jezusa Chrystusa było tak. Po zaślubinach Matki Jego, Maryi, z Józefem, wpierw nim zamieszkali razem, znalazła się brzemienną za sprawą Ducha Świętego. Mąż Jej, Józef, który był człowiekiem sprawiedliwym i nie chciał narazić Jej na zniesławienie, zamierzał oddalić Ją potajemnie. Gdy powziął tę myśl, oto anioł Pański ukazał mu się we śnie

i rzekł: «Józefie, synu Dawida, nie bój się wziąć do siebie Maryi, twej Małżonki; albowiem z Ducha Świętego jest to, co się w Niej poczęło. Porodzi Syna, któremu nadasz imię Jezus, On bowiem zbawi swój lud od jego grzechów». A stało się to wszystko, aby się wypełniło słowo Pańskie powiedziane przez Proroka: Oto Dziewica pocznie i porodzi Syna, któremu nadadzą imię Emmanuel, to znaczy: «Bóg z nami». Zbudziwszy się ze snu, Józef uczynił tak, jak mu polecił anioł Pański: wziął swoją Małżonkę do siebie, lecz nie zbliżał się do Niej, aż porodziła Syna, któremu nadał imię Jezus" (Mt 1,18-25).

– Jakim człowiekiem był św. Józef?

Grupa II
Mt 2,13-15
„Gdy oni odjechali, oto anioł Pański ukazał się Józefowi we śnie i rzekł: «Wstań, weź Dziecię i Jego Matkę i uchodź do Egiptu; pozostań tam, aż ci powiem; bo Herod będzie szukał Dziecięcia, aby Je zgładzić». On wstał, wziął w nocy Dziecię i Jego Matkę i udał się do Egiptu; tam pozostał aż do śmierci Heroda. Tak miało się spełnić słowo, które Pan powiedział przez Proroka: Z Egiptu wezwałem Syna mego" (Mt 2, 13-15).

– Czego doświadczył Józef?
– O czym świadczy postawa Józefa?

Grupa III
Łk 2,41-50

„Rodzice Jego chodzili co roku do Jeruzalem na Święto Paschy. Gdy miał lat dwanaście, udali się tam zwyczajem świątecznym. Kiedy wracali po skończonych uroczystościach, został młody Jezus w Jerozolimie, a tego nie zauważyli Jego Rodzice. Przypuszczając, że jest wśród pątników, uszli dzień drogi i szukali Go między krewnymi i znajomymi. Gdy Go nie znaleźli, wrócili do Jeruzalem, szukając Go. Dopiero po trzech dniach odnaleźli Go w świątyni, gdzie siedział między nauczycielami, przysłuchiwał się im i zadawał pytania. Wszyscy zaś, którzy Go słuchali, byli zdumieni bystrością Jego umysłu i odpowiedziami. Na ten widok zdziwili się bardzo, a Jego Matka rzekła do Niego: «Synu, czemuś nam to uczynił? Oto ojciec Twój i ja z bólem serca szukaliśmy Ciebie». Lecz On im odpowiedział: «Czemuście Mnie szukali? Czy nie wiedzieliście, że powinienem być w tym, co należy do mego Ojca?» Oni jednak nie zrozumieli tego, co im powiedział" (Łk 2,41-50).

– O czym świadczy przytoczony fragment Ewangelii?

Podsumowując wypowiedzi uczniów, wypisujemy cechy św. Józefa.

CECHY ŚW. JÓZEFA

prawy – sprawiedliwy – dobry – kochający rodzinę – wypełniający prawo
pobożny – posłuszny Bogu – …… – ……

Święty Józef nie wypowiada żadnego słowa, ale podejmuje zdecydowane działania. To, co robi jest stanowcze. Jednak daje się zauważyć, że to, co dokonuje jest poprzedzone refleksją i modlitwą. Nie działa pochopnie, wszystko jest przemyślane i dobrze zorganizowane.
Święty Józef przez bł. Piusa IX, 8 grudnia 1870 r., został ogłoszony Patronem Kościoła Katolickiego. Obecnie przeżywamy 150 rocznicę tego wydarzenia. Dlatego papież Franciszek ogłosił rok poświęcony św. Józefowi, z tej okazji wydał List Apostolski *Patris Corde – Ojcowskim Sercem.*

Zapoznajemy uczniów z fragmentami papieskiego listu.
Wszystko, co do tej pory powiedzieliśmy, streszcza się w słowach papieża Franciszka.
„Mateusz i Łukasz, dwaj ewangeliści, którzy ukazali jego postać, niewiele mówią, ale wystarczająco dużo, aby zrozumieć, jakim był ojcem oraz misję powierzoną mu przez Opatrzność. Wiemy, że był skromnym cieślą (por. Mt 13,55), zaręczonym z dziewicą Maryją

(por. Mt 1,18; Łk 1,27); „człowiekiem sprawiedliwym" (Mt 1,19), zawsze gotowym na wypełnianie woli Boga objawiającej się w Jego Prawie (por. Łk 2,22.27.39) i w czterech snach (por. Mt 1,20; 2,13.19.22). Po długiej i żmudnej podróży z Nazaretu do Betlejem, zobaczył Mesjasza rodzącego się w stajni, bo gdzie indziej „nie było dla nich miejsca" (Łk 2,7). Był świadkiem oddawania Jemu czci przez pasterzy (por. Łk 2,8-20) i Magów (por. Mt 2,1-12), którzy reprezentowali odpowiednio lud Izraela i ludy pogańskie" (Franciszek, Patris Corde).

Eksponujemy Fragment papieskiego listu.

„Miał odwagę podjąć się prawnego ojcostwa Jezusa, któremu nadał imię objawione przez Anioła (…)" (Franciszek, Patris Corde).

Nasz wielki rodak św. Jan Paweł II wypowiedział znamienne słowa, będąc w sanktuarium św. Józefa w Kaliszu. Słowa te nabierają szczególnego znaczenia w obecnym czasie.

„Tu, w Kaliszu, gdzie święty Józef, ten wielki obrońca i troskliwy opiekun życia Jezusa, jest czczony w szczególny sposób, pragnę przypomnieć wam słowa matki Teresy z Kalkuty, skierowane do uczestników Międzynarodowej Konferencji ONZ na temat Zaludnienia i Rozwoju, jaka miała miejsce w Kairze w 1994 roku: Mówię dziś do was z głębi serca – do każdego człowieka we wszystkich krajach świata (...) do matek, ojców i dzieci w miastach, miasteczkach i wsiach. Każdy z nas jest dziś tutaj dzięki miłości Boga, który nas stworzył, i naszych rodziców, którzy nas przyjęli i zechcieli obdarzyć nas życiem. Życie jest najpiękniejszym darem Boga. Dlatego z tak wielkim bólem patrzymy na to, co dzieje się w wielu miejscach świata: życie jest umyślnie niszczone przez wojnę, przemoc, aborcję" (św. Jan Paweł II, Kalisz, 4 czerwca 1997 r.).

– Jak nazywa papież św. Józefa?

W nauczaniu św. Jana Pawła II, Opiekun Świętej Rodziny jest nazwany wielkim obrońcom życia Jezusa. Każdy wierzący jest zobowiązany za wzorem św. Józefa do poszanowania każdego życia. Jan Paweł II w Kaliszu powiedział: „Wsparci przykładem i opieką św. Józefa dawajcie zawsze świadectwo poświęcenia i wielkoduszności. Chrońcie i otaczajcie opieką życie każdego waszego dziecka, każdej osoby, zwłaszcza chorych, słabych i niepełnosprawnych. Dawajcie świadectwo miłości życia i dzielcie się hojnie tym świadectwem".

ZAKOŃCZENIE
Święty Józef, jako opiekun Kościoła Powszechnego, patronuje licznym wspólnotom parafialnym. Pod jego wezwaniem mamy wiele świątyń i kaplic. W naszej ojczyźnie kult św. Józefa szerzony jest w kaliskim sanktuarium. Również w liturgii Kościoła przeżywamy dni w sposób szczególny poświęcone Opiekunowi Świętej Rodziny.

19 marca – Uroczystość św. Józefa Oblubieńca Najświętszej Maryi Panny

Od pontyfikatu papieża Piusa XII, 19 marca obchodzona jest uroczystość św. Józefa.

1 maja – św. Józefa Rzemieślnika – obecnie w randze liturgicznego wspomnienia

Papież Pius XII w 1955 roku ustanowił wspomnienie św. Józefa Rzemieślnika.

Informujemy uczniów o wydarzeniach związanych z przeżywaniem roku św. Józefa. Możemy poinformować o kościołach stacyjnych w danej diecezji o uzyskaniu odpustów itp.

Diecezja radomska
W diecezji radomskiej ustanowiono jubileuszowe kościoły stacyjne z racji trwającego Roku Świętego Józefa. Tym samym wierni będą mogli uzyskać odpust zupełny w 9 świątyniach, których patronem jest św. Józef. Dekret w tej sprawie wydał biskup radomski Marek Solarczyk

Świątynie stacyjne w diecezji radomskiej:
– kościół parafialny Św. Józefa Robotnika (Gózd Stary w dekanacie jedlińskim),
– kościół parafialny Opieki Św. Józefa (Jedlnia – Letnisko w dekanacie radomskim północnym),
– kościół rektoralny Św. Józefa (Kozienice w dekanacie kozienickim),
– kościół parafialny Św. Józefa Oblubieńca NMP (Kuczki w dekanacie radomskim północnym),
– kościół parafialny Św. Józefa Oblubieńca NMP (Krzyżanowice w dekanacie iłżeckim),
– kościół parafialny Św. Józefa Oblubieńca NMP (Radom w dekanacie radomskim południowym),
– kościół parafialny Św. Józefa Oblubieńca NMP (Skarżysko-Kamienna w dekanacie skarżyskim),
– kościół parafialny Św. Józefa Oblubieńca NMP (Zarzecze w dekanacie zwoleńskim).

Wskazujemy uczniom najbliższy kościół stacyjny.
Możemy zapoznać uczniów z treścią dekretu ks. biskupa ordynariusza.

Eksponujemy słowa św. Jana Pawła II.

„Mamy powody, aby św. Józefowi polecać każdego człowieka” (św. Jan Paweł II).

– Do czego zachęca nas św. Jan Paweł II?

Autorefleksja
Pomyślmy:
– Kim jest dla mnie św. Józef?
– Jak mogę naśladować św. Józefa?
– Jak często modlę się za swoją rodzinę?

Autorefleksję kończymy pieśnią (można odsłuchać z nagrania).

Święty Józefie patronie nasz,
Święty Józefie patronie nasz,
Módl się, módl się,
módl się za nami! /x3

PRACA DOMOWA
Przygotuj Curriculum vitae św. Józefa.

MODLITWA
„Święty Józefie, Ty spędziłeś swe życie w cichości i pokorze, naucz mnie przejść przez to życie cicho i przyjmować z rąk Bożych wszystko, co boli, upokarza i umartwia, abym na wzór Serca Jezusowego stał się cichy i pokornego serca. Amen”.